

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Kadri Varrik
Arras Construction Furniture OÜ
kadri.varrik@arrascf.eu

Teie 25.01.2024 nr

Meie 21.02.2024 nr 2.1.-5/24/233-2

Vastus selgitustaotlusele

Andmekaitse Inspeksioon sai Teie pöördumise, milles kirjutate:

Meie ettevõtte ostab sisse koristusteenust ning on tekkinud kahtlused, et ei käida koristamas nii nagu kokku lepitud on ja sellest tekib ka küsimus, kui palju on mul õigust vaadata kaamerateest, kas teenust on vastavalt kokkuleppele teostatud?

Teadmata kõiki asjaolusid, sh millised on ettevõtte andmekaitsetingimused, siis saame jagada üldiseid reegleid, mida tuleb kaamerate kasutamisel jälgida. Seda, millisel õiguslikul alusel andmetöötlus toimub, peab teadma andmetöötaja ise. Vastasel korral andmeid töödelda ei tohi.

Kaameraid on lubatud ettevõtetel kasutada, kuid eelkõige inimeste ja vara kaitseks, mitte aga töötajate töö tegemise pidevaks jälgimiseks.

Igasugune isikuandmetega tehtav toiming, sealhulgas ka isiku kaamerate jälgimine ja pildi salvestamine, on isikuandmete töötlemine. Isikuandmeteks loetakse igasugust teavet tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta (isikuandmete kaitse üldmääruse^[1] (IKÜM) artikkel 4 punkt 1). Andmetöötlejal (tööandjal) on seejuures kohustus järgida IKÜM artiklis 5 sätestatud põhimõtteid, sh lõiget 1 punkti a, mille kohaselt peab andmetöötlus olema seaduslik, õiglane ja isikule läbipaistev.

Reeglina tohib isikuandmeid kaamerate kasutamisega töödelda seadusest tulenevatel alustel (näiteks õigustatud huvi alusel või kui kaamerate kasutamise kohustus tuleb eriseadusest, vt IKÜM artikkel 6 punktid c ja f).

Õigustatud huvi alus võimaldab konkreetsete tingimuste täitmisel kasutada kaameraid nii turvakaalutlustel kui ka sisekorraeeskirjade jälgimiseks/kontrollimiseks (kindlasti peavad olema täidetud seadusest tulenevad tingimused, vastasel juhul on isikuandmete töötlemine õigusvastane). Õigustatud huvi isikuandmete töötlemise alusena saab kasutada üksnes siis, kui andmetöötleja on teostanud viidatud isikute (töötajad ning teised vaatevälja jäävad isikud) kaalumise ning jõudnud järelduseni, et kaamerate kasutamine ei riiva ülemääraselt puudutatud isikute huvisid. Ehk huvide kaalumisest peaks selgelt tulenema, milleks on üldse vajalik jälgimist. Inspeksiooni õigustatud huvi juhend on olemas [võrgulehel](#).

Lisaks on andmetöötlus õiglane vaid juhul, kui arvestatakse andmesubjektide (töötajate ning muude isikute) andmete töötlemisel viimaste õiguspäraste ootustega privaatsuse kaitse osas.

^[1] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R0679&from=ET>

Üldreegel on, et jälgimisseadmetiku kasutamine ei tohi ülemääraselt kahjustada selle vaatevälja jäävate isikute õigustatud huve.

Veel selgitame, et isikuandmeid peab koguma ja töötleva ainult selgelt kindlaksmääratud ja õiguspärasel eesmärgidel. See tähendab, et kaamerate kasutamiseks peab olema paika pandud konkreetne põhjus (kas turvakaalutlused või muuks). Kaameraid saab ja peab kasutama vastavalt vajadusele – need peaksid oleme suunatud konkreetsetele määratletud probleemide lahendamisele. Isikuandmeid tohib koguda ja töödelda ainult selgelt kindlaksmääratud ja õiguspärasel eesmärgidel ning neid ei tohi hiljem töödelda viisil, mis on püstitatud eesmärkidega vastuolus. Seega, kui kaamera on paigaldatud vara kaitseks, siis ei saa kaamerasalvestust kasutada teistel eesmärkidel, näiteks töötajate töö jälgimiseks.

Toome lisaks välja, et kaamerate kasutamise üks tähtsamatest nõuetest on **isikute selge teavitamine nii õiguslikust alusest kui ka täpsematest eesmärkidest**, sh võimaldamine tutvuda kõigi asjakohaste dokumentidega. See tähendab, et koostatud peavad olema andmekaitsetingimused. Andmekaitsetingimused on seotud läbipaistvuse põhimõttega, mis eeldab seda, et isikuandmete töötlemisega seotud teave ja sõnumid on lihtsalt kättesaadavad (näiteks asutuse veebilehel), arusaadavad ning selgelt ja lihtsalt sõnastatud. Siit tuleneb kohustus inimesi jälgimisest teavitada. Täpsemalt reguleerivad seda IKÜM artiklid 12 – 14^[2]. Rõhutame, et isikud peavad saama aru eelnimetatud punktide sisust.

Videovalve puhul tuleks **kõige olulisem teave esitada teavitussildil**: töötlemise eesmärk, õiguslik alus, vastutava töötleja nimi ja kontaktandmed ning info, kus saab tutvuda andmekaitsetingimustega^[3]. Andmekaitse Inspektsioon on loonud kaamera kasutamisest teavitamise sildi genereerija, mis aitab luua nõuetekohase sildi. Kaamerate teavitussildid peavad sisaldama 4 kohustuslikku andmevälja. Üks neist peab olema viide pikemalt loetavatele tingimustele, mis võivad olla osa üldistest andmekaitsetingimustest. Teavitussildid peavad olema nähtaval kohal.

Sealjuures peab andmetöötleja tagama, et ta suudab tuvastada, kes on salvestisi vaadanud (logid, vaatamiste kohta peetav dokument/raamat), et tuvastada, et ei oleks toimunud alusetuid vaatamisi. Kui kasutatakse turvafirmat, siis peab olema välja toodud täpselt, kes on volitatud töötleja ning muud asjaolud.

Valvekaamerate kasutamist on inspektsioon selgitanud ka kaamerate kasutamise juhendi 6. peatükis^[4].

Kokkuvõtteks peab ettevõttel olema kaamerate kasutamisel dokumenteeritud a) õigustatud huvi hindamine, b) kaamerate kasutamise tingimusi ja kindlaid eesmärke tutvustavad andmekaitsetingimused, ning c) paigaldatud korrektsed teavitussildid.

Loodan, et minu selgitustest on abi.

Lugupidamisega

Liina Kroonberg
jurist-konsultant
peadirektori volitusel

^[2] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>

^[3] https://www.aki.ee/sites/default/files/dokumendid/kaamerate_juhend_10.11.2021.pdf, lk 31-32

^[4] https://www.aki.ee/sites/default/files/dokumendid/kaamerate_juhend_10.11.2021.pdf